דוח שנתי של קופת הגמל
לשנת 2015

"אלטשולר שחם גמל"

סקירת הנהלה לשנת 2015

תוכן העניינים

	עמוד
מאפיינים כלליים של קופת הגמל	3
ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל	4
מידע אודות דמי ניהול	5
ניתוח מדיניות ההשקעה	11
ניהול סיכונים	19
בקרה פנימית על דיווח כספי	35

אלטשולר שחם גמל

סקירת הנהלה לשנת 2015

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל:

א. תאור כללי:

1) התכנית "אלטשולר שחם גמל" הינה קופת תגמולים ופיצויים מסלולית (להלן "הקופה")המנוהלת ע"י חברת "אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ" מאז הקמתה.

2) פירוט בעלי המניות של החברה המנהלת:

בעל המניות	אחוז האחזקה
אלטשולר שחם בע"מ	61.75
פרפקט (י.נ.א.) שוקי הון בע"מ	38.25

ב. מועד הקמת הקופה: אפריל 2005.

ג. האישור שניתן לקופה:

סוג אישור מס הכנסה –קופת גמל לא משלמת לקצבה, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים. אלטשולר שחם גמל כוללתאתהמסלוליסומספרי אישר מס הכנסה הבאים:

שם המסלול	מספר אישור
כללי	1092
אג"ח ממשלתי	1395
כספית	1394
אג"ח	1376
מניות	1375
גולד	1288
להיט קלאסי	546

ד. שיעורי הפרשה:

שיעורי ההפרשות לגמל המירביים מתוך השכר שהיתה הקופה רשאית, על-פי דין לקבל עבור תגמולים לשכירים הם 7% מן השכר על ידי העובד ו- 7.5% על ידי המעביד ועבור פיצויים בשיעור מירבי של 8.33%.

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל:

ה. שינויים במסמכי היסוד של הקופה:

שינויים בתקנון מיום 1.1.2016- ביום 21.12.2015, אושרו על ידי אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר שינויים בתקנון, אשר מועד תחילתם ביום 1.1.2016.
השינויים שנערכו בתקנון נובעים מהתאמת התאמת הוראות התקנון לנוסח התקנון התקני לקופת גמל לא משלמת לקצבה, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, כפי שפורסם על ידי הממונה.
בנוסף, הוקמו מסלולי השקעה תלויי גיל ונעשו שינויים בשמות ובמדיניות ההשקעה התקנונית של מסלולי ההשקעה בקופת הגמל, בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2015-9-29 "מסלולי השקעה בקופות גמל".
ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

2. ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל:

א. יחס נזילות:

שיעור הסכומים שהעמיתים בקופה רשאים למשוך מתוך כלל נכסי הקופה (להלן-יחס הנזילות) נכון לסוף שנת2015, הינם כדלקמן:

שם המסלול	שיעור סכומים נזילים %
כללי	73.42
אג"ח ממשלתי	81.95
כספית	85.33
אג"ח	79.52
מניות	62.10
גולד	66.80
להיט קלאסי	81.22

ב. משך חיים ממוצע של החיסכון:

משך החיים הממוצע של זכויות העמיתים, עבור אותם עמיתים שחסכונותיהם טרם הבשילו, המשקף את הזמן הממוצע הדרוש כדי שכל העמיתים יגיעו לתום תקופת החיסכון,ליום 31.12.2015 הינו כדלקמן:

	משך חיים ממוצע שנים
כללי	8.54
אג"ח ממשלתי	7.23
כספית	7.03
אג"ח	6.56
מניות	11.02
גולד	9.98
להיט קלאסי	6.80

2. ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל (המשך):

ג. שינוי במספר העמיתים-מצרפי:

להלן השינויים במספר העמיתים במהלך 2015:

סוג העמיתים	מספר העמיתים			
	לתחילת השנה	הצטרפו השנה	עזבו השנה	לסוף השנה
שכירים	100,354	14,200	5,339	109,215
עצמאיים	98,583	10,387	6,741	102,229
סה"כ	198,937	24,587	12,080	211,444
מתוכם חשבונות ביתרה של עד 500 ש"ח ללא תנועה בשנה האחרונה	-	-	-	14,311

3. מידע אודות דמי ניהול:

א. שיעור דמי הניהול:

1) מסלול כללי:

מספר חשבונות עמיתים

דמי ניהול מנכסים \ דמי ניהול מהפקדות	ליום 31 בדצמבר 2015				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0%-0.25%	132	2	37	56	1,156
0.25%-0.5%	196	4	22	90	1,128
0.5%-0.75%	7,287	68	433	543	18,559
0.75%-1.05%	9,243	560	5,341	13,778	73,782
	16,858	**634**	**5,833**	**14,467**	**94,625**

סך נכסים באלפי ₪

דמי ניהול מנכסים \ דמי ניהול מהפקדות	ליום 31 בדצמבר 2015				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0%-0.25%	19,372	6	1,193	1,979	75,217
0.25%-0.5%	24,073	63	396	4,103	116,153
0.5%-0.75%	526,703	4,128	29,105	31,580	2,333,201
0.75%-1.05%	878,735	43,156	253,898	536,996	4,425,523
	1,448,883	**47,353**	**284,592**	**574,658**	**6,950,094**

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):

א. שיעור דמי הניהול (המשך):

2) מסלול אג"ח ממשלתי

מספר חשבונות עמיתים

דמי ניהול מהפקדות / דמי ניהול מנכסים	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
	ליום 31 בדצמבר 2015				
0.25%-0%	1	-	-	-	13
0.5%-0.25%	3	-	-	1	22
0.75%-0.5%	22	-	3	3	201
1.05%-0.75%	93	5	38	96	846
	119	**5**	**41**	**100**	**1,082**

סך נכסים באלפי ₪

דמי ניהול מהפקדות / דמי ניהול מנכסים	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
	ליום 31 בדצמבר 2015				
0.25%-0%	148	-	-	-	480
0.5%-0.25%	417	-	-	201	2,401
0.75%-0.5%	2,341	-	93	819	30,590
1.05%-0.75%	7,802	723	1,605	3,990	56,970
	10,708	**723**	**1,698**	**5,010**	**90,441**

3) מסלול כספית:

מספר חשבונות עמיתים

דמי ניהול מהפקדות / דמי ניהול מנכסים	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
	ליום 31 בדצמבר 2015				
0.25%-0%	3	-	-	-	12
0.5%-0.25%	1	-	1	-	17
0.75%-0.5%	19	-	8	1	143
1.05%-0.75%	15	-	10	27	207
	38	**-**	**19**	**28**	**379**

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):

א. שיעור דמי הניהול (המשך):

סך נכסים באלפי ₪

דמי ניהול מנכסים / דמי ניהול מהפקדות	**ליום 31 בדצמבר 2015**				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0.25%-0%	465	-	-	-	4,347
0.5%-0.25%	131	-	55	-	3,319
0.75%-0.5%	1,139	-	125	216	22,919
1.05%-0.75%	1,149	-	1,385	943	9,004
	2,884	**-**	**1,565**	**1,159**	**39,589**

4) מסלול אג"ח:

מספר חשבונות עמיתים

דמי ניהול מנכסים / דמי ניהול מהפקדות	**ליום 31 בדצמבר 2015**				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0.25%-0%	5	-	-	-	33
0.5%-0.25%	1	-	-	1	37
0.75%-0.5%	40	-	5	13	433
1.05%-0.75%	156	8	119	339	3,395
	202	**8**	**124**	**353**	**3,898**

סך נכסים באלפי ₪

דמי ניהול מנכסים / דמי ניהול מהפקדות	**ליום 31 בדצמבר 2015**				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0.25%-0%	85	-	-	-	1,201
0.5%-0.25%	15	-	-	8	2,161
0.75%-0.5%	6,979	-	414	1,141	71,068
1.05%-0.75%	12,681	194	11,206	18,603	224,293
	19,760	**194**	**11,620**	**19,752**	**298,723**

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):

א. שיעור דמי הניהול (המשך):

5) מסלול מניות:

מספר חשבונות עמיתים

דמי ניהול מהפקדות / דמי ניהול מנכסים	ליום 31 בדצמבר 2015				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0%-0.25%	28	1	2	9	110
0.25%-0.5%	18	1	2	5	109
0.5%-0.75%	156	5	37	32	1,393
0.75%-1.05%	308	23	168	463	4,759
	510	**30**	**209**	**509**	**6,371**

סך נכסים באלפי ₪

דמי ניהול מהפקדות / דמי ניהול מנכסים	ליום 31 בדצמבר 2015				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0%-0.25%	1,182	39	26	231	2,950
0.25%-0.5%	346	5	78	28	7,615
0.5%-0.75%	12,770	230	1,690	708	87,504
0.75%-1.05%	15,159	449	5,524	12,381	141,585
	29,457	**723**	**7,318**	**13,348**	**239,654**

6) מסלול גולד:

מספר חשבונות עמיתים

דמי ניהול מהפקדות / דמי ניהול מנכסים	ליום 31 בדצמבר 2015				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0%-0.25%	28	2	6	9	221
0.25%-0.5%	40	-	10	10	195
0.5%-0.75%	318	9	64	60	2,429
0.75%-1.05%	768	73	671	2,212	9,623
	1,154	**84**	**751**	**2,291**	**12,468**

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):

א. שיעור דמי הניהול (המשך):

סך נכסים באלפי ₪

דמי ניהול מנכסים / דמי ניהול מהפקדות	ליום 31 בדצמבר 2015				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0.25%-0%	2,366	6	178	353	16,064
0.5%-0.25%	8,261	-	631	255	46,460
0.75%-0.5%	38,132	555	3,050	3,150	291,368
1.05%-0.75%	63,343	2,831	28,083	75,687	547,233
	112,102	**3,392**	**31,942**	**79,445**	**901,125**

7) מסלול להיט קלאסי:

מספר חשבונות עמיתים

דמי ניהול מנכסים / דמי ניהול מהפקדות	ליום 31 בדצמבר 2015				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0.25%-0%	21	-	5	6	249
0.5%-0.25%	40	1	6	5	249
0.75%-0.5%	701	8	65	135	6,787
1.05%-0.75%	1,864	146	1,286	4,685	31,995
	2,626	**155**	**1,362**	**4,831**	**39,280**

סך נכסים באלפי ₪

דמי ניהול מנכסים / דמי ניהול מהפקדות	ליום 31 בדצמבר 2015				
	0%-1%	1%-2%	2%-3%	3%-4%	עמיתים לא פעילים
0.25%-0%	4,096	-	356	197	24,977
0.5%-0.25%	8,059	28	498	302	40,616
0.75%-0.5%	118,712	417	7,479	10,632	1,298,267
1.05%-0.75%	222,854	14,597	86,909	225,689	2,634,023
	353,721	**15,042**	**95,242**	**236,820**	**3,997,883**

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה (ברמה מצרפית):

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר2015
שיעור דמי ניהול מהפקדות ממוצע מהממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)	0.83%
שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע בפועל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)	0.77%
סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ש"ח)	1,351,801
שיעור הנכסים המנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך נכסים נטו (באחוזים)	8.49%
מספר חשבונות עמיתים/מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים גדולים מתוך סך העמיתים/ מבוטחים (באחוזים)	11,572
שיעור חשבונות עמיתים/מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך העמיתים/מבוטחים (באחוזים)	5.47%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים במסלול הינו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

באלפי ש"ח

	כללי	כספית	אג"ח ממשלתי	אג"ח	מניות	להיט קלאסי	גולד
הוצאות ישירות	**12,211**	**-**	**26**	**163**	**197**	**5,035**	**1,409**

לפירוט ההוצאות - ראה ביאור 11 "הוצאות ישירות" בדוח הכספי.

4. ניתוח מדיניות השקעה:

א. מדיניות ההשקעות של המסלולים השונים הינה כדלקמן:

מסלול גמל כללי – ישקיע בכל השקעה בהתאם לשיקול ועדת ההשקעות וההסדר התחיקתי.

גמל כספית (לשעבר "שקלי")– כל נכסי המסלול יושקעו באג"ח ממשלתי ובאג"ח קונצרני בדירוג AA לא צמוד עד שנה, במק"מ, נעמ"ים, פקדונות לזמן קצוב ומזומנים בשקלים ובלבד שמשך החיים הממוצע של כלל נכסי המסלול לא יעלה על 90 יום. יובהר, כי בכל מקרה לא יושקעו נכסי המסלול במניות או בני"ע המירים למניות ו/או במט"ח.

מסלול גמל אג"ח ממשלתי– מסלול אשר ישקיע את כל נכסיו באג"ח ממשלתי, מק"מ ומזומן ושווה מזומן.

מסלול גמל אג"ח – ישקיע לפחות 75% מנכסיו באג"ח, נכסי המסלול לא יושקעו במניות וניירות ערך המירים למניות.

מסלול גמל מניות – מסלול אשר ישקיע לפחות 75% מנכסיו במניות.

מסלול גמל קלאסי – נכסי המסלול יושקעו עד 10% במניות ולפחות 50% מנכסי המסלול באג"ח ממשלתיות וקונצרניות ואג"ח להמרה והיתרה בכל השקעה כפי שיוחלט על ידי החברה המנהלת.

מסלול גמל גולד – נכסי המסלול יושקעו בשיעור של 15% עד 50% מיתרתה נכסים במניות והיתרה בכל השקעה כפי שיוחלט על ידי החברה המנהלת.
מדיניות ההשקעהשל מסלולי ההשקעה מפורסמת באתר החברה.

ב. ניתוח והסברים לשינויים מהותיים בהשקעות הקופה לעומת שנה קודמת:

בעקבות עליית התשואות במהלך שנת 2015 הוארך המח"מ מ- 4 שנים ל- 5.5 שנים בעיקר באפיק השקלי ולקראת סוף השנה שוב קוצר המח"מ ל- 4.7 שנים.

כמו כן לאור התשואות הנמוכות בשווקי אגרות החוב אלטרנטיבת המניות נהיית אטרקטיבית יותר ולכן הוגדל הרכיב המנייתי מכ- 32% לכ- 35% גם בישראל וגם בחו"ל.

5. ניהול סיכונים:

א. מדיניות ניהול סיכונים:

מידע בדבר מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות ראה בדוח עסקי התאגיד של החברה המנהלת.

ב. סיכוני נזילות:

סיכון נזילות - סיכון הנובע מכך שיתרת כפי הקופה הנזילים (או הניתנים להפיכה לנזילים בצורה מהירה) לא תספיק, על מנת לכסות את הדרישה לתשלום כספים, או העברת, מהקופה, במועד ו/או בכמות כנקבע בדרישות החוקיות.היבט נוסף של הסיכון הוא שמימוש נכסים כאמור על מנת להביא לתשלום במועד, יביא לפגיעה ניכרת בשווי הנכסים הנמכרים עקב הצורך למכרם במהירות תוך ירידות מחיריהם, במצב כאמור ייתכן מאד שהנכסים שיימכרו הנם דווקא נכסים בעלי ערך גבוה לקופה, לאור היכולת למכרם במהירות יחסית.

1. ניתוח נזילות הקופה:

שם מסלול	נכסים נזילים וסחירים	נכסים במח"מ עד שנה	מח"מ של מעל שנה	אחרים	סה"כ נכסים	יחס נכסים נזילים לזכויות עמיתים ניתנות למשיכה
	באלפי ש"ח					באחוזים
כללי	7,700,345	23,427	1,063,303	518,505	9,305,580	82.75%
אג"ח ממשלתי	108,587	-	-	(7)	108,580	100%
כספית	45,464	-	-	(267)	45,197	100%
אג"ח	255,129	995	81,785	12,140	350,049	72.88%
מניות	294,120	-	-	(3,620)	290,500	100%
להיט קלאסי	3,472,744	12,000	966,447	247,517	4,698,708	73.91%
גולד	971,893	968	106,149	48,996	1,128,006	86.16%

5. ניהול סיכונים (המשך):

2. מח"מ נכסים:

משך החיים הממוצע של נכסי הקופה, המשקף את הזמן הממוצע המשוקלל של זרם המזומנים המהוון (קרן וריבית),ליום 31.12.2015 הינו כדלקמן:

שם מסלול	מח"מ נכסים שנים
כללי	7.50
אג"ח	7.42
גולד	7.40
להיט קלאסי	7.40

ג. סיכוני שוק:

סיכוני השוק קשורים בשחיקה הפוטנציאלית בערכם של נכסי מסלולי הקופה בשל שינויים בלתי צפויים במחירי השוק. שינויים אלו יכולים להיגרם ע"י מספר משתנים כגון שינויים בשיעורי הריבית, שינויים בשערי החליפין המשפיעים על שערי הניירות הצמודים במישרין או בעקיפין לאותו שער, שיעורי האינפלציה אשר יכולים לשנות ערך ההצמדה של הנכס או לשחוק את ערכם של נכסים לא צמודים, במידה וקיימת אינפלציה גבוהה וכד'.

סוג הנכס וסוג ההצמדה של הנכס מאפיינים רבים מסיכוני השוק הגלומים בו. כך למשל, לשווי אגרות חוב קשר ברור לשינויים בשיעורי הריבית. גם למח"מ (משך החיים הממוצע) של אגרות החוב וסוג הצמדה של האיגרת קשר ישיר לחשיפה לשינויי הריבית. נהוג אף לייחס קשר לתנודות בשווקי המניות עם שינויים בשיעורי הריבית.

ככל שאורך חיי האיגרת נמוך יותר ותשלומי ההחזר נעשים קרוב יותר לתקופת ההנפקה – לדוגמא: החזר קרן + ריבית, לעומת החזר ריבית בלבד וקרן בסוף התקופה, מח"מ האיגרת מתקצר וכך גם החשיפה לסיכונים הנובעים משינויי הריבית

בנוסף יש להתחשב בסוג הריבית – מדדית, שיקלית (לא צמודה) או מטח"ית אשר לכל אחת מהן מרכיבי חשיפה שונים כגון שיעור שע"ח לגבי ריבית מטח"ית, או שיעור האינפלציה לגבי הריבית המדדית.

דוגמא נוספת היא שינוי בשווי הנכסים הנובע משינוי באחד או יותר מבסיסי ההצמדה השונים בהם משקיעיםמסלולי הקופה את נכסיהם והסיכון שבסיס הצמדה אחד או יותר ישאר חשוף לעומת בסיסי ההצמדה האחרים כתוצאה מהתרחשויות מקרו כלכליות. לדוגמא, במקרה של עליית ריבית בתוספת אינפלציה נמוכה ישנה חשיפה של המגזר הצמוד לשחיקה בערך הנכסים וההפך, ואילו עלייה בשע"ח של הדולר תגרום לעלייה במגזר הצמוד מט"ח ובעקיפין גם הצמוד.

להלן פירוט באשר למספר חשיפות של נכסי מסלולי **הקופה בהקשר האמור לעיל:**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

1. סיכון מדד וסיכון מטבע:

א) מסלול כללי:

	ליום 31 בדצמבר 2015			
	לא צמוד	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
	אלפי ש"ח			
סך נכסי הקופה	5,492,924	2,079,234	1,733,422	9,305,580
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא	(1,814,775)	2,048,868	(625,445)	(391,352)

ב) מסלול אג"ח ממשלתי:

	ליום 31 בדצמבר 2015		
	לא צמוד	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	סך הכל
	אלפי ₪		
סך נכסי הקופה	69,617	38,963	108,580

ג) מסלול כספית:

	ליום 31 בדצמבר 2015	
	לא צמוד	סך הכל
	אלפי ש"ח	
סך נכסי הקופה	45,197	45,197

ד) מסלול אג"ח:

	ליום 31 בדצמבר 2015			
	לא צמוד	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
	אלפי ש"ח			
סך נכסי הקופה	154,354	120,644	75,051	350,049
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא	(73,523)	-	(30,288)	(103,811)

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

ה) מסלול מניות:

	ליום 31 בדצמבר 2015		
	לא צמוד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
	אלפי ש"ח		
סך נכסי הקופה	266,326	24,174	290,500
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא	168,983	(2,973)	166,010

ו) מסלול גולד:

	ליום 31 בדצמבר 2015			
	לא צמוד	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
	אלפי ש"ח			
סך נכסי הקופה	715,877	198,391	213,738	1,128,006
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא	(229,641)	327,895	(70,629)	27,625

ז) מסלול להיט קלאסי:

	ליום 31 בדצמבר 2015			
	לא צמוד	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
	אלפי ש"ח			
סך נכסי הקופה	2,083,896	1,528,535	1,086,277	4,698,708
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא	(1,076,595)	217,486	(473,766)	(1,332,875)

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

2. סיכון ריבית:

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על תשואת הקופה (באחוזים)[א+ב]:

	ליום 31 בדצמבר 2015													
	מסלול כללי		מסלול כספית		מסלול אג"ח ממשלתי		מסלול אג"ח		מסלול מניות		מסלול גולד		מסלול להיט קלאסי	
	ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)	
	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%
תשואת תיק ההשקעות	(5.40)	5.40	(0.22)	0.22	(4.46)	4.46	(6.61)	6.61	(0.66)	0.66	(5.04)	5.04	(6.62)	6.62

א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

ב) ניתוח הרגישות כולל רק את הסעיפים שערכם יושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית.

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים (מניות בלבד):

א) מסלול כללי:

ליום 31 בדצמבר 2015

	נסחרות במדד ת"א 100	נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ
	אלפי ש"ח					
ענף משק						
בנקים	373,606	-	-	-	373,606	27.02
ביטוח	62,824	-	-	-	62,824	4.54
ביומד	-	3,234	11,194	51,778	66,206	4.79
טכנולוגיה	-	-	4,118	-	4,118	0.30
מסחר ושירותים	39,278	28,510	22,919	2,275	92,982	6.72
נדל"ן ובינוי	403,868	33,667	37,861	61,672	537,068	38.84
תעשיה	89,985	-	-	-	89,985	6.51
השקעה ואחזקות	155,857	90	-	-	155,947	11.28
סך הכל	**1,125,418**	**65,501**	**76,092**	**115,725**	**1,382,736**	**100**

ב) מסלול מניות:

ליום 31 בדצמבר 2015

	נסחרות במדד ת"א 100	נסחרות במדד מניות היתר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ
	אלפי ש"ח				
ענף משק					
בנקים	32,589	-	-	32,589	28.54
ביטוח	5,416	-	-	5,416	4.74
ביומד	-	224	3,704	3,928	3.44
מסחר ושירותים	6,345	3,499	-	9,844	8.62
נדל"ן ובינוי	35,482	2,570	2,977	41,029	35.94
תעשיה	7,739	-	-	7,739	6.78
השקעה ואחזקות	13,468	-	-	13,468	11.80
נפט וגז	159	-	-	159	0.14
סך הכל	**101,198**	**6,293**	**6,681**	**114,172**	**100**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים (בגין השקעות במניות בלבד) (המשך):

ג) מסלול להיט קלאסי:

ליום 31 בדצמבר 2015

	נסחרות במדד ת"א 100	נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ
			אלפי ש"ח			
ענף משק						
בנקים	49,696	-	-	-	49,696	21.12
ביטוח	9,002	-	-	-	9,002	3.83
ביומד	-	-	-	8,368	8,368	3.56
מסחר ושירותים	11,750	8,820	-	-	20,570	8.74
נדל"ן ובינוי	69,126	3,983	18,368	20,829	112,306	47.74
תעשיה	13,758	-	-	-	13,758	5.85
השקעה ואחזקות	21,306	230	-	-	21,536	9.16
סך הכל	**174,638**	**13,033**	**18,368**	**29,197**	**235,236**	**100**

ד) מסלול גולד:

ליום 31 בדצמבר 2015

	נסחרות במדד ת"א 100	נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ
			אלפי ₪			
ענף משק						
בנקים	59,567	-	-	-	59,567	28.18
ביטוח	9,763	-	-	-	9,763	4.62
ביומד	-	294	794	8,415	9,503	4.50
מסחר ושירותים	5,733	3,557	3,285	171	12,746	6.03
נדל"ן ובינוי	64,471	4,327	3,840	8,589	81,227	38.43
תעשיה	13,889	-	-	-	13,889	6.57
השקעה ואחזקות	24,657	8	-	-	24,665	11.67
סך הכל	**178,080**	**8,186**	**7,919**	**17,175**	**211,360**	**100**

ה) מסלול אג"ח:

ליום 31 בדצמבר 2015

	נסחרות במדד ת"א 100	נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ
			אלפי ₪			
ענף משק						
נדל"ן ובינוי	-	-	2,347	-	2,347	100
סך הכל	**-**	**-**	**2,347**	**-**	**2,347**	**100**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי:

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

א) מסלול כללי:

	ליום 31 בדצמבר2015		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
בארץ	4,859,495	940,100	5,799,595
בחו"ל	885,709	146,630	1,032,339
סך הכל נכסי חוב	**5,745,204**	**1,086,730**	**6,831,934**

ב) מסלול אג"ח ממשלתי:

	ליום 31 בדצמבר2015	
	סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח	
בארץ	105,893	105,893

ג) מסלול כספית

	ליום 31 בדצמבר2015	
	סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח	
בארץ	41,749	41,749

ד) מסלול אג"ח:

	ליום 31 בדצמבר2015		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
בארץ	190,586	72,726	263,312
בחו"ל	49,565	10,054	59,619
סך הכל נכסי חוב	**240,151**	**82,780**	**322,931**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם (המשך):

ה) מסלול מניות:

	ליום 31 בדצמבר2015	
	סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח	
בארץ	151,866	151,866

ו) מסלול להיט קלאסי:

	ליום 31 בדצמבר2015		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
בארץ	2,357,416	858,395	3,215,811
בחו"ל	663,723	120,052	783,775
סך הכל נכסי חוב	**3,021,139**	**978,447**	**3,999,586**

ז) מסלול גולד:

	ליום 31 בדצמבר2015		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
בארץ	569,277	89,149	658,426
בחו"ל	105,856	17,968	123,824
סך הכל נכסי חוב	**675,133**	**107,117**	**782,250**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

א) נכסי חוב בארץ:

ליום 31 בדצמבר 2015

דירוג בינלאומי (*)

אלפי ש"ח

			אג"ח				
	כללי	**כספית**	**ממשלתי**	**אג"ח קלאסי**	**מניות**	**להיט**	**גולד**
נכסי חוב סחירים בארץ							
אגרות חוב ממשלתיות	4,378,877	41,749	105,893	152,037	151,866	1,882,638	501,651
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:							
AA ומעלה	398,524	-	-	26,954	-	329,162	59,429
BBB עד A	62,798	-	-	7,991	-	103,146	6,611
נמוך מ- BBB	10,884	-	-	2,348	-	28,436	946
לא מדורג	8,412	-	-	1,256	-	14,034	640
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ	4,859,495	41,749	105,893	190,586	151,866	2,357,416	569,277
נכסי חוב שאינם סחירים בארץ							
אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים בדירוג:							
AA ומעלה	584,765	-	-	46,486	-	492,724	52,180
BBB עד A	41,204	-	-	2,144	-	14,260	1,329
נמוך מ- BBB	-	-	-	-	-	-	-
לאמדורג	639	-	-	-	-	-	-
הלוואות לעמיתים	112,622	-	-	-	-	64,976	17,195
הלוואות לאחרים	200,870	-	-	24,096	-	286,435	18,445
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ	940,100	-	-	72,726	-	858,395	89,149
סך הכל נכסי חוב בארץ	5,799,595	41,749	105,893	263,312	151,866	3,215,811	658,426
מזה – נכסי חוב בדירוג פנימי	112,403	-	-	-	-	64,976	17,195

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועדA+.

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

ב) נכסי חוב בחו"ל:

ליום 31 בדצמבר 2015

דירוג בינלאומי (*)

אלפי ש"ח

נכסי חוב סחירים בחו"ל	**כללי**	**אג"ח**	**להיט קלאסי**	**גולד**
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:				
AA ומעלה	188,771	11,652	152,821	21,965
BBB עד A	532,549	31,285	416,199	62,861
נמוךמ-BBB	89,699	5,826	75,245	10,363
לאמדורג	74,690	802	19,458	10,667
סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל	885,709	49,565	663,723	105,856
נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל				
אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים בדירוג:				
AA ומעלה	16,764	1,593	18,860	1,751
לא מדורג	-	-	-	3,517
הלוואות לאחרים	129,866	8,461	101,192	12,700
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל	146,630	10,054	120,052	17,968
סך הכל נכסי חוב בחו"ל	1,032,339	59,619	783,775	123,824

(*)כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן:

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים. להלן ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג.

נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג:	ליום 31 בדצמבר 2015 באחוזים			
	כללי	אג"ח	להיט קלאסי	גולד
AA ומעלה	2.04	2.34	2.24	1.96
A	4.18	3.28	3.40	4.18
BBB	2.74	2.89	2.88	2.73
לא מדורג	6.19	5.88	5.86	5.41

4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים:

א) מסלול כללי:

	ליום 31 בדצמבר 2015	
	סכום אלפי ש"ח	% מסה"כ
בנקים	531,171	7.77
ביטוח	22,535	0.34
ביומד	29,415	0.42
טכנולוגיה	26,597	0.40
מסחר ושירותים	1,149,920	16.83
נדל"ן ובינוי	359,174	5.25
תעשיה	164,228	2.40
השקעה ואחזקות	115,566	1.70
נפט וגז	54,451	0.79
אג"ח ממשלתי	4,378,877	64.10
סך הכל השקעה בנכסי חוב	**6,831,934**	**100.00**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים (המשך):

ב) מסלול כספית:

	ליום 31 בדצמבר 2015	
	סכום אלפי ש"ח	**% מסה"כ**
אג"ח ממשלתי	41,749	100.00
סך הכל השקעה בנכסי חוב	41,749	100.00

ג) מסלול אג"ח ממשלתי:

	ליום 31 בדצמבר 2015	
	סכום אלפי ש"ח	**% מסה"כ**
אג"ח ממשלתי	105,893	100.00
סך הכל השקעה בנכסי חוב	**105,893**	**100.00**

ד) מסלול אג"ח:

	ליום 31 בדצמבר 2015	
	סכום אלפי ש"ח	**% מסה"כ**
בנקים	32,350	10.08
ביטוח	1,210	0.38
ביומד	1,668	0.52
טכנולוגיה	2,140	0.66
מסחר ושירותים	75,614	23.42
נדל"ן ובינוי	20,860	6.46
תעשיה	14,581	4.52
השקעה ואחזקות	16,671	5.16
נפט וגז	5,497	1.71
אחר	303	0.01
אג"ח ממשלתי	152,037	47.08
סך הכל השקעה בנכסי חוב	**322,931**	**100.00**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים (המשך):

ה) מסלול מניות

	ליום 31 בדצמבר 2015	
	סכום אלפי ש"ח	**% מסה"כ**
אג"ח ממשלתי	151,866	100.00
סך הכל השקעה בנכסי חוב	**151,866**	**100.00**

ו) מסלול להיט קלאסי:

	ליום 31 בדצמבר 2015	
	סכום אלפי ש"ח	**% מסה"כ**
בנקים	407,408	10.18
ביטוח	15,573	0.40
ביומד	22,214	0.55
טכנולוגיה	26,937	0.68
מסחר ושירותים	927,535	23.20
נדל"ן ובינוי	284,681	7.13
תעשיה	181,253	4.53
השקעה ואחזקות	190,376	4.75
נפט וגז	57,648	1.45
אחר	3,323	0.08
אג"ח ממשלתי	1,882,638	47.08
סך הכל השקעה בנכסי חוב	**3,999,586**	**100.00**

ז) מסלול גולד:

	ליום 31 בדצמבר 2015	
	סכום אלפי ש"ח	**% מסה"כ**
בנקים	75,147	9.61
ביטוח	2,454	0.31
ביומד	3,441	0.44
טכנולוגיה	2,818	0.36
מסחר ושירותים	123,386	15.77
נדל"ן ובינוי	40,172	5.14
תעשיה	17,120	2.19
השקעה ואחזקות	12,054	1.54
נפט וגז	4,007	0.51
אג"ח ממשלתי	501,651	64.13
סך הכל השקעה בנכסי חוב	**782,250**	**100.00**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ה. סיכונים גיאוגרפיים

מסלול כללי:

ליום 31 בדצמבר 2015- באלפי ש"ח

	אג"ח ממשלתי	אג"ח קונצרני	מניות	קרנות נאמנות	נדל"ן להשקעה	אחר	סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ
ישראל	4,378,877	1,075,792	1,237,427	12,514	6,634	-487,624	6,223,620	(39,152)	6,184,468
ארהב	-	393,529	12,650	-	-	731,054	1,137,233		1,137,233
גרמנה	-	83,038	-	-	36,128	902,863	1,022,029		1,022,029
אחר	-	384,153	132,659	60,447	203	345,236	922,698		922,698
	4,378,877	**1,936,512**	**1,382,736**	**72,961**	**42,965**	**1,491,529**	**9,305,580**	**(39,152)**	**9,266,428**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ה. סיכונים גיאוגרפיים (המשך):

מסלול אג"ח ממשלתי:

ליום 31 בדצמבר 2015- באלפי ש"ח

	אג"ח ממשלתי	אג"ח קונצרני	מניות	קרנות נאמנות	נדל"ן להשקעה	אחר	סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ
ישראל	105,893	-	-	-	-	2,687	108,580	-	108,580

מסלול כספי:

ליום 31 בדצמבר 2015- באלפי ש"ח

	אג"ח ממשלתי	אג"ח קונצרני	מניות	קרנות נאמנות	נדל"ן להשקעה	אחר	סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ
ישראל	41,749	-	-	-	-	3,448	45,197	-	45,197

5. ניהול סיכונים (המשך):

ה. סיכונים גיאוגרפיים (המשך):

מסלול אג"ח:

ליום 31 בדצמבר 2015- באלפי ש"ח

	אג"ח ממשלתי	אג"ח קונצרני	מניות	קרנות נאמנות	נדל"ן להשקעה	אחר	סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ
ישראל	152,037	81,109	-	-	610	(11,395)	222,361	(103,811)	118,550
ארהב	-	23,062	-	-	-	(18,789)	4,273	-	4,273
גרמנה	-	116	1,015	-	1,808	2,156	5,095	-	5,095
אחר	-	28,329	1,332	1,888	10	86,761	118,320	-	118,320
	152,037	**132,616**	**2,347**	**1,888**	**2,428**	**58,733**	**350,049**	**(103,811)**	**246,238**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ה. סיכונים גיאוגרפיים (המשך):

מסלול מניות:

ליום 31 בדצמבר 2015- באלפי ₪

	אג"ח ממשלתי	אג"ח קונצרני	מניות	קרנות נאמנות	תעודות סל	אחר	סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ
ישראל	151,866	-	107,491	1,137	-	7,740	268,234	166,010	434,244
ארהב	-	-	-	-	830	87,625	88,455		88,455
גרמנה	-	-	-	-	618	69,763	70,381		70,381
אחר	-	-	6,681	2,006	104	(145,361)	(136,570)13	-	(136,570)
	151,866	**-**	**114,172**	**3,143**	**1,552**	**19,767**	**290,500**	**166,010**	**456,510**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ה. סיכונים גיאוגרפיים (המשך):

מסלול להיט קלאסי :

ליום 31 בדצמבר 2015- באלפי ש"ח

	אג"ח ממשלתי	אג"ח קונצרני	מניות	קרנות נאמנות	תעודות סל	נדל"ן להשקעה	אחר	סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ
ישראל	1,882,638	905,390	188,659	5,169	-	7,413	(26,017)	2,963,252	(1,332,875)	1,630,377
ארהב	-	304,356	3,061	-	-	-	(193,696)	113,721		113,721
גרמנה	-	23,715	-	-	945	11,172	106,593	142,425		142,425
אחר	-	358,494	43,516	28,013	-	17,499	1,031,788	1,479,310	-	1,479,310
	1,882,638	**1,591,955**	**235,236**	**33,182**	**945**	**36,084**	**918,668**	**4,698,708**	**(1,332,875)**	**3,365,833**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ו. <u>סיכונים גיאוגרפיים (המשך):</u>

<u>מסלול גולד</u>:

ליום 31 בדצמבר 2015- באלפי ₪

	אג"ח ממשלתי	אג"ח קונצרני	מניות	קרנות נאמנות	תעודות סל	נדל"ן להשקעה	אחר	סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ
ישראל	501,651	113,119	190,931	4,945	-	673	(61,941)	749,378	27,625	777,003
ארהב	-	44,666	1,924	-	662	-	117,307	164,559	-	164,559
גרמנה	-	11,705	-	-	481	3,620	140,998	156,804	-	156,804
אחר	-	55,048	18,505	7,081	112	22	(23,503)	57,265	-	57,265
	501,651	**224,538**	**211,360**	**12,026**	**1,255**	**4,315**	**172,861**	**1,128,006**	**27,625**	**1,155,631**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ו. סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים:

סיכונים תפעוליים הם סיכונים הנובעים מנזקים היכולים להיגרם לעמיתי הקופה עקב כוח עליון, טעויות בתום לב בתפעול השוטף של הקופה או עקב נזקים שנגרמו בזדון או בעקבות רשלנות ע"י צדדים הקשורים במישרין או בעקיפין לתפעול הקופה או לניהולה. דוגמא לנזקים היכולים להיגרם ע"י כוח עליון היא נזק למערכות המחשב עקב אסון טבע. טעות בתום לב יכולה להיגרם, למשל, עקב טעות בחישובים השונים בקופה או בשערוך נכסים המביא לחלוקת רווח שגוי ואילו טעות בזדון יכולה להיות, לדוגמא, מעילה בכספי הקופה ע"י גורם כלשהו. סיכון תפעולי גורר סיכון משפטי שמשמעותו עלולה להיות חבות כספית או אחרת עקב התממשות הסיכון. כדי לצמצם את מידת החשיפה לסיכונים אלו מנהלת הקופה את כספיה בחשבונות נפרדים ומקיימת נהלי בקרה על חשבונות אלו (התאמת בנקים, הרשאות חתימה וכדי) כמו כן, יש לקופה מערכי גיבוי לכל הנתונים השוטפים המנוהלים אצלה או אצל מנהל התפעול. בנוסף, מונה מבקר פנימי העורך ביקורת שוטפת על פעילות הקופה במהלך השנה, ומציג את ממצאיו לועדת הביקורת והדירקטוריון.

פעילות החברה מלווה בייעוץ משפטי שוטף, הבא לידי ביטוי, בין היתר, בעריכת ההתקשרויות וההסכמים של החברה וכן סקירה של הוראות סדר התחיקתי השונות והטמעתן בחברה. הסיכונים בעיקרם קשורים בעמידה בהוראות ההסדר התחיקתי בתפעול השוטף.

כדי לצמצם את הסיכונים המשפטיים עורכת הקופה ביטוח אחריות מקצועית לכיסוי חבותה בשלמעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתיה. סיכונים משפטיים קיימים גם בפעילות ההשקעה השוטפת בעיקר בשל אי פירעון התחייבות בהתאם לנייר ערך ספציפי.

<u>להלן טבלת סיכונים מרכזת</u> :

סוג הסיכון	גורם הסיכון		מידת ההשפעה של גורם הסיכון על קופת הגמל/קרן הפנסיה		
			השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה
סיכוני מאקרו	עליה חדה בריבית בנק ישראל				X
	עליה חדה בתשואות השיקליות ארוכות טווח				X
	עליה חדה באינפלציה בישראל				X
	עליית ריביות בעולם				X
	משבר אשראי באירופה (PIGS)				X
	הורדת דירוג ישראל				X
	שינויים חדים במחירי נפט ו/או סחורות בעולם				X
	עליית מירווחי אשראי למדינות				X
	בועת הי-טק			X	
סיכונים ענפיים	הורדת דירוג הבנקים				X
	ירדת מחירי נדל"ן				X

6. בקרה פנימית על דיווח כספי - גילויים:

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת החברה המנהלת בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים שלהחברה המנהלת העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת ומנהלתהכספים הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2015לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של אלטשולר שחם גמל (להלן: "הקופה") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של הקופה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלתבפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של *"ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO)"*. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2015, הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון: רן שחם	(חתימה) _____
מנכ"ל: יאיר לוינשטיין	(חתימה) _____
מ"מ מנהלת כספים: אולה רסטיה	(חתימה) _____

תאריך אישור הדוח: 29 במרס2016

דוח רואה החשבון המבקרים

לעמיתים של אלטשולר שם גמל - בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של אלטשולר שחם גמל (להלן "הקופה")ליום 31 בדצמבר2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO").הדירקטוריון וההנהלה שלאלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ(להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף.אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך.ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנהשל דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בקופות גמל ולהוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויקובאופן נאות את העסקאות והעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בקופות גמל ולהוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשיםשל נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקופה לימים 31 בדצמבר2015ולשנה שהסתיימה באותו תאריךוהדוח שלנו מיום29 במרס2016 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

זיו האפט
רואי חשבון

תל אביב
29במרס, 2016

אני, יאיר לוינשטיין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם גמל (להלן: הקופה) לשנת2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקופה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה; וכן-

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקופה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הקופה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופה וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן-

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29במרס, 2016 _____
תאריך יאיר לוינשטיין-מנכ"ל

אני, אולה רסטיה, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם גמל (להלן: הקופה) לשנת2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקופה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה; וכן-

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקופה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הקופה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופה וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת , בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן-

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29במרס, 2015 _____
תאריך

_____
אולה רסטיה – מ"מ מנהלת כספים